

RAN-2101000402030001
M.A. (Part-II) (External) Examination March - 2026
Sanskrit - Epigraphy Indian Textual Criticism
Abhilekh Vidya - Shaikkh Bharti Path Samiksha (Paper - VIII)
[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book.	Seat No.: Student's Signature
--	--

પ્ર-1. નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) 20
Write answer in short (Any five).

- 1) સુંદરશન સેતુનું નિર્માણ કોણે કરાવ્યું અને તેમાંથી નહેરો કોણે તૈયાર કરી?
Who built Sudarshan Setu? Who got canals make there?
- 2) ગિરનાર શૈલલેખની પૂર્વ અને પશ્ચિમ દિશામાં કયા રાજાઓના લેખો મળી આવે છે?
Which king's writings are fount on the east And west sites of the Girnar's inserption?
- 3) ગિરનાર શૈલલેખમાં કેટલા વર્ષનો ઇતિહાસ છે?
How many years of history is there in the Girnar's inserption?
- 4) સંશોધન એટલે શું?
What is research ?
- 5) પાઠોના પ્રકારો જણાવો.
Write the types of texts.
- 6) કાગળની શોધ કયા દેશમાં કઈ સદીમાં થઈ?
In which country and which century paper was discovered?
- 7) બક્ષાલી હસ્તપ્રત કોને અને ક્યારે મળી આવી હતી?
To whom And when the manuscript of Baxali was founded?

પ્ર-2. અ) મુદ્રણદોષ દૂર કરી ગદ્યખંડ ફરી લખો. 12
Correct the printing mistakes and rewrite the passage.

“સર્વે જિવ પ્રાણિમાત્ર સુખી થાય, સર્વે રોગો થી દુર રહે, તમારું જિવન મંગલમય બને, દરેક કલ્યાણ ને જુએ અને કોઈ જ જિવ પ્રાણિમાત્ર દુખ ન ભોગવે.” બધા અર્થમાં સુખની વૃદ્ધિ માટે આપણા ઋષિ ઓ એ એક સુંદર વિચારસરણિ આપી છે. અને તેના સોપાન એટલા ક્રમબદ્ધ છે કે ભારતિય જ નહીં પરંતુ વિશ્વ ની કોઈ પણ વ્યક્તિ આ ક્રમ મુજબ આચાર, વિચાર અને વ્યવહારને ઘડે, તો તેની આંતરીક મુક્તિ એટલેકે મોક્ષ થયા વિના રહેતો નથી. આ કામ ચાર પુરુષાર્થો દ્વારા દર્શાવવામાં આવ્યું છે : ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ. અને તે મનુષ્ય નુ બાહ્ય અને આંતરિક ઘડતળ કરે છે, તેને 1. ધર્મનીષ્ઠ 2. નિતિનીષ્ઠ 3. કર્મનીષ્ઠ અને 4. અધ્યાત્મનીષ્ઠ બનાવે છે.

- પ્ર-2. બ) સાનુવાદ સમજાવો. (ગમે તે બે) 08
Explain with translation. (Any two).
- 1) તદનુ જયતિ શશ્વત્ શ્રી-પરિક્ષિપ્ત-વક્ષાઃ સ્વભુજજનિતવીર્યો રાજ રાજાધિરાજઃ ।
 નરપતિ-ભુજગાનાં માનદર્પોત્કળાનાં પ્રતિકૃતિ ગરુડા(જ્ઞાં) નિર્વિર્ષી(ર્ષી) ચાવકર્તા ॥
 - 2) તસ્મિન્નુપે શાસતિ નૈવ કશ્ચિદ્ધર્માદપેતો મનુજઃ પ્રજાસુ ।
 આર્તો દરિદ્રો વ્યસની કદર્યો દણ્ડ્યો ન વા યો ભૂશપીડિતઃ સ્યાત્ ॥
 - 3) વિષાદ્ય (માનાઃ ખલુ સર્વતો જ)નાઃ કથં કથં કાર્યમિતિ પ્રવાદિનઃ ।
 મિથો હિ પૂર્વાપરરાત્રમુત્થિતા વિચિન્તયાં ચાપિ બભૂવુરુત્સુકાઃ ॥
- પ્ર-3. સ્કંદગુપ્તના ગિરનાર શૈલલેખનું ઐતિહાસિક અને સાંસ્કૃતિક મહત્વ જણાવો. 20
 Describe the historical and cultural importance Of Girnar's inscription of Skandgupta.
- અથવા/OR**
- પ્ર-3. પાઠસમીક્ષાના અધિનિયમોની ચર્ચા કરો.
 Explain in detail about the canons of textual criticism.
- પ્ર-4. સુદર્શન સેતુનો ઇતિહાસ સવિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 20
 Discuss in detail History of Sudarshan setu.
- અથવા/OR**
- પ્ર-4. પ્રાચીન ભારતીય લેખન સામગ્રી અંગે ચર્ચા કરો.
 Expand the discussion about the materials used in Ancient India.
- પ્ર-5. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) 20
Write short notes. (Any two)
- 1) સ્કંદગુપ્તના સમયની ધાર્મિક પરિસ્થિતિ.
 Religious situations during the time of Skandagupta.
 - 2) પંચતંત્રની સમીક્ષિત આવૃત્તિ.
 Reviewed version of Panchtantra
 - 3) બક્ષાલી હસ્તપ્રત.
 Manuscript of Baxali.
 - 4) રામાયણની સમીક્ષિત આવૃત્તિ.
 A reviewed version of Ramayana.